

ЖУРНАЛ ВИЗНАНО ПЕРЕМОЖЦЕМ КОНКУРСУ "СВІТОЧ ПРИДНІПРОВ'Я"

ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ЩОМІСЯЧНИК

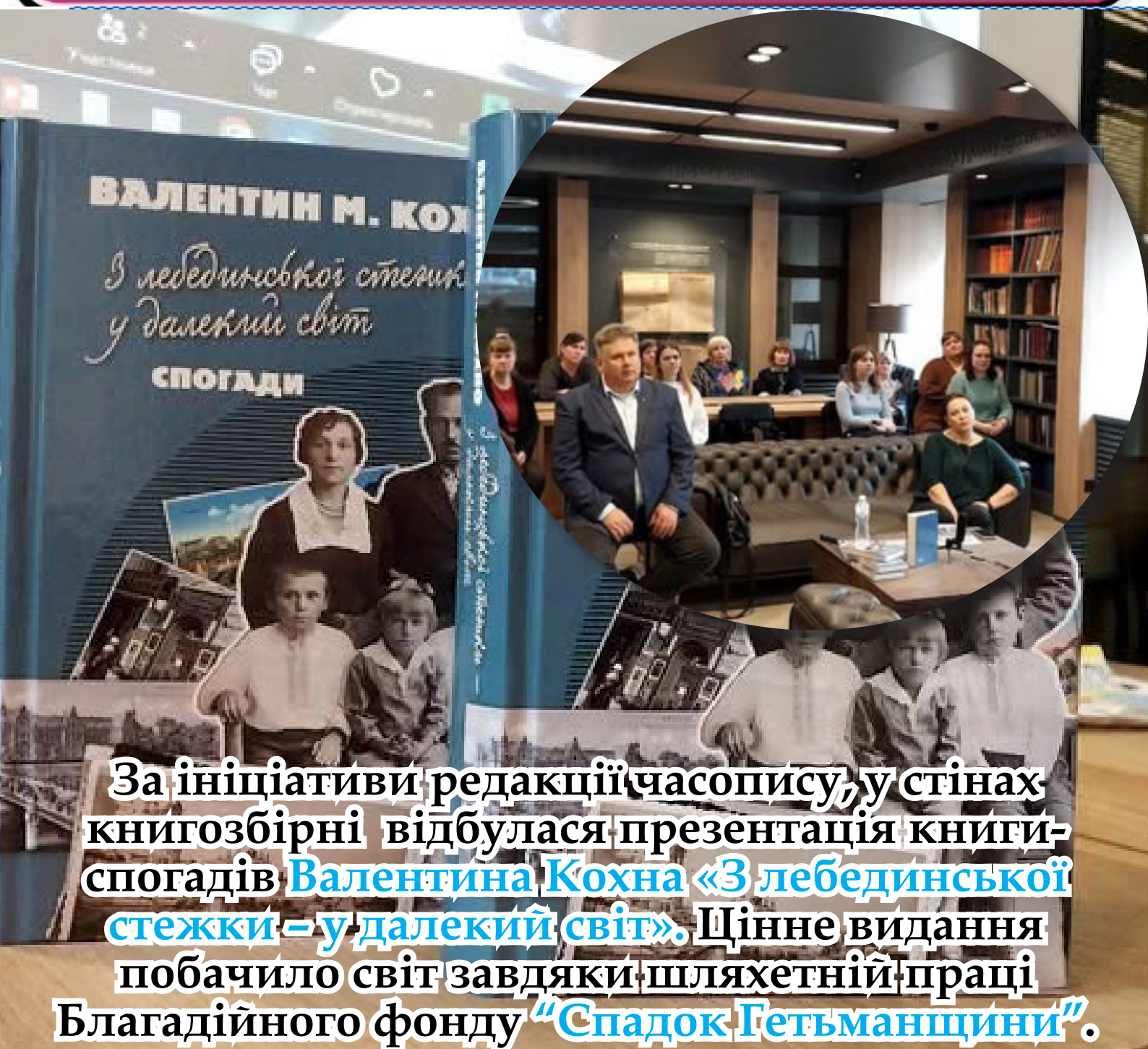
2025 рік

ВИХОДИТЬ З ЛИПНЯ 1991 р.

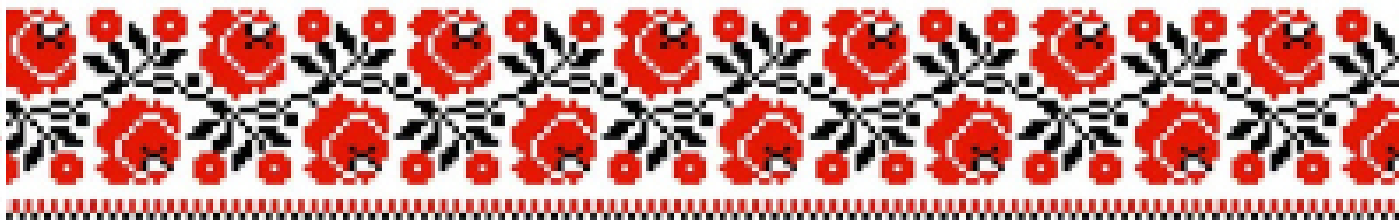
БОРИСТЕН

№ 04(401)

ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ, ПУБЛІЦИСТИЧНИЙ
ТА НАУКОВО-ПОПУЛЯРНИЙ ЩОМІСЯЧНИК

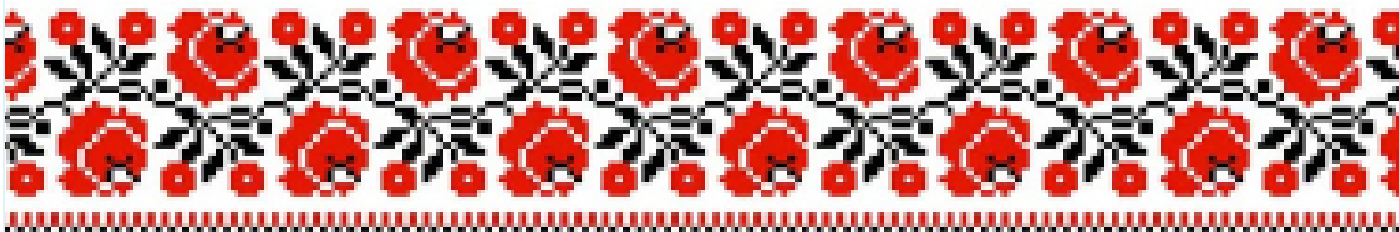
За ініціативи редакції часопису, у стінах книгозбірні відбулася презентація книги-спогадів **Валентина Кохна «З лебединської стежки – у далекий світ»**. Цінне видання побачило світ завдяки шляхетній праці Благадійного фонду **“Спадок Гетьманщини”**.

"У всіх народів мова — це засіб спілкування, у нас це — фактор відчуження. Не інтелектуальне надбання століть, не код порозуміння, не першоелемент літератури, а з важкої руки Імперії ще й досі для багатьох — це ознака націоналізму, сепаратизму, причина конфліктів і моральних травм. Людина розмовляє рідною мовою, а на неї озираються..."

"Нації вмирають не від інфаркту, спочатку в них відбирають мову"

Ліна Костенко

«Бористен (Борисфен)» — незалежний і недержавний український науково-популярний щомісячник, який висвітлює наукові, культурні, соціальні, історичні події. Видавцем і засновником часопису є Дніпровська міська громадська організація «Товариство шанувальників журналу „Бористен“», голова правління письменник і видавець Фідель Сухоніс.
Видавець: Дніпровська міська громадська організація «Товариство шанувальників журналу „Бористен“»

Серія КВ, реєстр. номер 16084-4556 ПР. Рік видання двадцять перший. Постановою президії ВАК України від 9 квітня 2008 року за № І-05/4 журнал внесено до переліку наукових фахових видань України, у яких можуть публікуватись основні результати дисертаційних робіт з історії, філології, політичних наук, мистецтва та культурології.

Редакція не завжди поділяє думку авторів і не несе відповідальності за недостовірність опублікованих даних. Редакція не несе відповідальності перед авторами і/або третіми особами і організаціями за можливу шкоду, нанесену публікацією статті. Редакція має право скоротити матеріал без згоди автора. Редакція сплачує гонорари тільки за матеріали, які замовлені авторами.

Представництва редакції:

У США: Promethean's Retort P.O.Box 35
Lyndhurst, N.J. 07071-0035 USA

З релігійних справ у США та Канаді: Mr. V. Babanskyj, 74 Oakrige, Watchung, N.J. 07069, USA;

У Ізраїлі: Svitlana Glaz, Arie Rubin, 18\I, Lod, Israel

У Польщі: Juri Hawryluk, skr. poczt. 55, 17 – 100 Bielsk Podlaski, Polska

Адреса журналу «Бористен»: Адреса редакції
а/с № 791, 49008 м. Дніпро, Україна
Телефон: (050) 340 - 28 - 27
e-mail: fidelsukhonis@gmail.com

Електронні версії журналу borysten.com.ua

Долучайтесь до нас у соцмережі
facebook.com/borysteninfo

Верстка\дизайн
журналу „CatArt”
Видавець
Видавничо-поліграфічний
центр
вул. Воскресенська, 11
49000 місто Дніпро
Україна

Папір офсетний.
Друк цифровий
Щомісячник,
наклад:
1500 примірників

ВЕЛЬМИДОСТОЙНІ ДОБРОЧИНЦІ!

Наш низький уклін тим, хто допомагає сьогодні нашій Вітчизні встояти у цю важку днину. Зокрема, **добродію Василю Стану (Boston, MA.,)**, який здійснив княжі пожертви для харчування українських вояків, протези для наших захисників та канцелярські потреби.

А також сердечна подяка **отцю Олексію Лімонченко (San Mateo, CA.,)**, який офірував гроші на «поміч потерпілим від московських нелюдів». Десятиріччями допомагає у нашій гуманітарній праці **добродію Володимир Могучий (Nutley, N.J.)**. Ось і нині він надіслав княжий дар. Родина **добродійки Галини Степанівни Грушецької з Чикаго** як завжди офірувала кошти для потреб нужденних стареньких в Україні!

Ми щиро вдячні Вам за добродчинність. Правдиво бажаємо усіляких гараздів та гарного самопочуття!

Влас. інформ.

----- Зміст -----

Стор.1 Адреси доброти
Стор.2 Актуальна презентація
Стор.3 До Членів “Просвіти” в Україні
Стор.4 «З лебединської стежки – у великий світ»
Стор.5. Великдень особливий для нас українців
Стор.6-8 Попереду Дорошенко - казка
Стор.9 Грант - головній бібліотеці Дніпропетровщини
Стор.10 -12 Приманки для наречених
Стор.13 Опір в Америці - Опір в Україні

Стор.14 “Наш Шевченко” на Флориді
Стор.15 - 17 ТОЧКА НЕПОВЕРНЕННЯ.
ПОЕТ ІВАН СОКУЛЬСЬКИЙ
ТА РОМАН ОЛЕСЯ ГОНЧАРА
«СОБОР»
Стор.18 ВВУ оголосила Почесний список найкращих дитячих книжок 2025 року у категорії
«ІВВУ: колекція книжок для молодих людей з інвалідностями»
Стор.19 Колонка редактора
Стор.20-26 Наша Церква

Долучайтесь до нас у соцмережі
facebook.com/borysteninfo

Ще більше цікавої та актуальної інформації на нашому сайті
borysten.com.ua

«Цікаво»

Актуальна презентація

Серед приятелів журналу *Бористен - Borysten*, безперечно, бібліотека української діаспори імені Джона Маккейна у Дніпрі. Постійна співпраця приносить гарні результати. Так, за ініціативи редакції часопису, устінах книгозбірні відбулася презентація книги-спогадів Валентина Кохна «З лебединської стежки – у далекий світ». Цінне видання побачило світ завдяки шляхетній праці Благодійного фонду «Спадок Гетьманщини».

Іващенко Аліни (заступниці голови правління Благодійного фонду «Спадок Гетьманщини»), Тетяна Радченко, (викладачки класичного коледжу СумДУ, керівниці музею історії навчального закладу, координаторки громадської ініціативи «Я волонтер») та Хоменко Віталія (кандидата історичних наук, викладача історії ВСП «Конотопський індустріально-педагогічний фаховий коледж СумДУ»).

Особисто для мене ця подія мала певний сентимент, адже я особисто був знайомий з добродієм Валентином Кохно, відвідував його на Флориді, довгі роки листувався та співробітничав на шпальтах «Бористену».

Гарною також була участь онлайн у імпрезі представників славного козацького Конотопу. Власне, основу Благодійного фонду «Спадок Гетьманщини» складають конотопці, включно із його засновником Євген Сур, що так само не може не радувати. Адже добрі і важливі справи мають творитися не лише у столиці.

Патріотичне і змістовне слово прозвучало з Конотопу із вуст

Якщо говорити власне про зміст презентованої книги, то автор розповідає про своє дитинство у період Голодомору, юність у передвоєнному й окупованому гітлерівськими військами Харкові та післявоєнне життя в Німеччині й США. Книга буде корисна всім, хто цікавиться історією Української Автокефальної Православної Церкви і нашої країни загалом. На завершення хочу особисто подякувати очільниці бібліотеки української діаспори імені Джона Маккейна та модератору заходу Юлія Бардукова та славетному отцю Дмитру Поворотному. Їх участь надала імпрезі особливо піднесеного та цікавого змісту.

Фідель Сухоніс

До Членів "Просвіти" в Україні

Дорогі Друзі!

Вітаємо Вас щиро з Великодніми святами та бажаємо всього найкращого, особливо скорої Перемоги над жорстоким ворогом. Віримо, що з Божою поміччю, Україна переможе дикого ворога і проживатиме у своїй демократичній, європейській державі.

Члени нашої громади в діаспорі не перестають помагати Україні і фінансово і впливом на свій уряд. Докладаємо усіх зусиль, щоб поміч Збройним Силам України продовжувалася. Віримо в скору Перемогу над віковичним ворогом.

Христос Воскрес! Воскресне Україна!

За Управу ТУМ
Віра Боднарук, голова

"Актуально"

«З лебединської стежки – у великий світ»

29 квітня 2025 року в Університеті митної справи та фінансів (м. Дніпро) відбулась презентація книги спогадів відомого мецената та громадського діяча української діаспори Сполучених Штатів Америки, голови Українського православного братства ім. митрополита УАПЦ В. Липківського Валентина Кохна (16.05.1922, с. Лебедин, нині Шполянський район Черкаської області - 25.05.2010, м. Норт-Порт, Флорида, похований на цвинтарі Бавнд Брук, Нью-Джерсі, США) «З лебединської стежки – у великий світ», що вийшла друком в видавництві «КЛІО». Зі вітальним словом до слухачської аудиторії звернувся ректор Університету митної справи та фінансів Дмитро Бочаров. Модератором та організатором заходу був Голова Дніпропетровської Обласної організації Національної спілки письменників України, член Національної Спілки журналістів України, шеф-редактор часопису «Бористень», дослідник української діаспори США, автор понад 50 публіцистичних та художніх творів Фідель Сухоніс.

В презентації видання взяли участь представниця благодійного фонду "Спадок Гетьманщини" Радько Тетяна Миколаївна, (м. Конотоп), заступник голови правління Благодійного фонду "Спадок Іващенко Аліна Вікторівна (м. Конотоп), які ознайомили присутніх з головними напрямками діяльності установи, історією підготовки до видання книги спогадів В. Кохна.

Викладач історії ВСП "Конотопський індустріально-педагогічний фаховий коледж Сумського державного університету», керівник музею історії

освітнього закладу, координатор громадської ініціативи "Я волонтер" кандидат історичних наук, Хоменко Віталій Олексійович в своєму виступі докладно окреслив біографічні віхи життєвого шляху Валентина Кохна, відзначив особливості спогадів як історичного джерела, що віддзеркалює драматичні події української історії XX століття, історію створення Української Автокефальної Церкви, переслідування її кліру та мирян репресивними органами радянської влади. В ході зустрічі аудиторії був продемонстрований відеоролик зі зверненням молодшого брата Валентина Кохна – Тараса – відомого громадського діяча Української Автокефальної Православної Церкви в США.

Присутні на презентації здобувачі вищої освіти, представники професорсько-викладацького складу університету були ознайомлені з аудіоуриwkом книги, який з високою художньою майстерністю був виконаний Станіславом Чирченком – звукорежисером, автором озвучування та композитором. В своїй промові пан Станіслав відзначив особливості своєї мистецької роботи з озвучування спогадів Валентина Кохна.

З заключним словом на презентації книги виступив доцент кафедри історії та теорії держави і права Юрій Берестень.

Після завершення творчої імпрези Голова Дніпропетровської Обласної організації Національної спілки письменників України Фідель Сухоніс подарував бібліотеці Університету митної справи та фінансів примірники видання.

Юрій Берестень

“Новини”

Великдень особливий для нас українців

У саму Квітну Неділю москалі замордували 35 осіб та більше ста поранили у Сумах. Всі жертви були невійськові, чоловіки, жінки і діти. Коротко перед тим Москаль зробив подібне у Кривому Розі. Наступного дня москаль напав на Одесу. Там нам обійшлося трішки краще. Московська православна церква, рамя московських спецслужб, не звернула увагу зовсім на ці brutальні вбивства. І не дивно хіба бо навіть Президент США який говорить про збереження людського життя, просто здвигнув раменами та не назвавши навіть злочинця, сказав просто, мені кажуть, що це певне була помилка. На пресовій конференції він знов закинув Україні, що вона не повинна була заходити у війну з переважаючим противником. От вислови співчуття!

Ось так розпочався страсний тиждень в Україні. У нас тепер хіба усі дні, тижні, місяці та роки страсні. Тому не було чому дивуватися. Ми боремося проти самого чорта і при цьому виконуємо Божу роботу. Так ми обрані самим Господом Богом боротися на землі проти зла. І так ми повинні приймати наші страсті.

По нашій стороні все ж таки Бог. Він хіба інколи забуває, що ми тільки люди з людськими слабостями. Скільки страстей можемо ми. перенести. Ми знов і знов даємо відсіч і це уже четвертий рік. Ми молимося у Святій Літургії — Господи Помилуй. Нам інколи здається, що Господь оглух до наших молитов. Наші духовні пастори тримаю

нас на душі але не з малим трудом. Їм так само як нашим військовим полководцям і рядовим належить велика подяка. Ці духовні капелани також тримають на душі наших військових і їм допомагають. І ось здається сторасті минають і приходить день Воскресіння нашого Господа Ісуса Христа, нашого Спасителя.

Великдень це світло надії при кінці страждань. Україна і її народ величаво святкуватиме Воскресіння Господа Бога Ісуса Христа. Правда москалі можуть зважитися навіть у саму святую Великодню Неділю вбивати наших людей. Ми переживемо і це і навіть дамо відсіч. Бо ми такий народ!

Свято Христового Воскресіння у час війни це нагода нашого національного єднання всіх українців де вони не жили б. У час Великодньої сповіді, відвідування Плащаниці, освячення кошик паски і яєчка, відправи Воскресної Утрени, Божественної літургії чи вкінці вдома при сніданку це спільна молитва кожної української Християнської родини. Це нагода поновно збудити совість та себе присвятити Богові та своєму народові. Цей народ український проявляє найкращі чесноти людини. Цей народ це месник правди, добра та справедливості.

Наша боротьба це не просто відсіч Києва проти Москви. Це свята боротьба за добро, правду і справедливість. Це боротьба за існування нашого народу який представляє ніщо інше як усі ці характеристики і чесноти. Сьогодні ми боронимо не тільки себе але весь

світ проти зла, брехні та несправедливості.

Я буду молитися також за американський народ. Бо цей народ потребує молитов. Це народ засадничо добрий, але також примітивний, підлий, зрадливий, зухвалий. Його сьогодні очолює і представляє сам чорт.

Ні, я не буду молитися за москалів і не проситиму Господа, “Прости їм, вони не знають що роблять.” Москалі це посланці самого Сатани. Вони виродки які не належать до людства. Відношення до них може бути тільки молитвою до Ісуса Христа, щоб своєю смертю та воскресінням подолав все лихо на землі включно з народом самого чорта: Смерть москалям. І то чим швидше бо це конечно для збереження людства та Божого світу.

У кожного своє мислення та свої особливості у цей такий Великий День. Бажаю усім Божих ласк, а також і світської смачної паски та свяченого яєчка.

Молимося за перемогу нашу та цілого Божого світу, за перемогу добра над злом, за перемогу Воскреслого Христа над дияволом. Молимося за душі наших загиблих героїв. Молимося за себе, щоби кожен знав відчув свій обов'язок перед своїм народом та нашою ненькою Україною.

**Слава Україні!
Героям Слава!
Христос Воскрес!
Славимо Його!**

**Аскольд
Лозинський (США)**

Рубрика «Даринка»

Попереду Дорошенко - казка

Сашко Горбенко - третьокласник місцевої сільської школи. Їхнє село Долинське мило збігає чепурними будинками та городами до самісінької річки Дніпро. Тато у Сашка фермер, а мама працює поштаркою.

Село Долинське чималеньке і друзів у Сашка багато. Одна біда – війна з росією. І хоч односельці хлопчика потерпають від повітряних тривог менше, ніж мешканці великих міст та й до фронту далекувато, все одно життя не таке як у мирний час. Дорослі намагаються робити все, аби діти найменше знали прикrostі та горе війни.

У школі в Сашка багато цікавого. А днями тато взяв хлопчика покатати на їхньому сімейному комбайні John Deer. Сів Сашко разом з батьком у кабінку великої сільськогосподарської машини, немов у космічний корабель. За мить уявив себе астронавтом, що мчить до нових планет, де немає ані війни, ані москалів...

Навчається Сашко Горбенко непогано. Ось лише завжди має зауваги від Івана Михайловича, учителя співів, у його класі. Буває, розпочне викладач знайомити учнів з новим музичним твором, а Сашко замість того, щоб слухати, дивиться у вікно, свої мрії подумки в голові перебирає.

Іван Михайлович нерідко з докором казав хлопчиків:

-Сашко, запам'ятай наша українська пісня це не лише гарна мелодія і текст. У ній честь, людська гідність, пошана до інших людей.

Хлопчик не заперечує вчителю. Батьки навчили його бути чемними з дорослими та все одно до співу лишався не охочим. Одного дня, на початку уроку Іван Михайлович оголосив:

-А наступні наші заняття, діти, будуть присвячені козацьким пісням. Запам'ятайте: ці музичні твори пов'язані з поетичними уявленнями про мужність, силу, міць. Ці пісні — вияв народної шани до захисників і оборонців рідної землі.

Діти прикинули, уважно слухають вчителя, а у Сашка знову погляд у вікно. Після занять підійшов Іван Михайлович до учня.

-А чи знаєш ти, хлопче, що козацька пісня ще чарівну силу має. Що вона час і простір долає!

-А то як? - зацікавився Сашко. – Неначе під час подорожування зорельотом.

-Вважай що так, - усміхнувся Іван Михайлович. – Приходь завтра після занять до шкільного стадіону, я тобі покажу.

Наступного дня зустрілися Іван Михайлович і Сашко побіля зазначеного місця. Шкільний стадіон гарний, з вічно зеленою штучною травою. Дихається тут завжди на повні груди. Присіли вчитель і учень на лавочку побіля бігової доріжки.

-Ти про гетьмана Дорошенка пісню чув? – запитав хлопчика Іван Михайлович.

І, не дочекавшись відповіді, продовжив. Ти лише уважно слухай і старайся підспівувати. Сам не помітиш, як диво станеться.

*Ой на горі та жєнці жнуть,
А попід горою,
Яром-долиною
Козаки йдуть.
Гей, долиною,
Гей, широкою,
Козаки йдуть.*

Іван Михайлович не даремно музику викладає, бо й справді гарний голос має та спів його, немов десь з небес лунає. Сашко вперше пошкодував, що байдики бив на його уроках. А далі чи то наснилося, чи щось інше - побачив хлопчик, як у пониззі їхнього Долинського прямує вздовж Дніпра вервечко вершників. На сонці виблискують поголені голови, вітер розвіває чуби і чутно, як уривчасто дихають баскі коні від швидкої ходи. Завмер Сашко Горбенко і слова промовити не може. А Іван Михайлович далі пісню веде:

*Попереду Дорошенко
Веде своє військо,
Військо запорізьке,
Хорошенько.
Гей, долиною,
Гей, широкою,
Хорошенько.*

Хо-ро-шенько! - робить інтонаційний наголос Петро Михайлович. І тієї ж миті, звідки не візьмись, немов з неба впав, поряд з ними опинився вершник на білому, як сніг, коні. У оксамитовому кафтані, на голові висока хутряна шапка з шовковим верхом. Хутро на шапці розрізане спереду та оздоблене двома страусиними перами. А збоку висить велика, у блискучих піхвах, шабля. Такі Сашко лише у роликах в youtube бачив.

Тут вже й Іван Михайлович розгубився. Завмер на хвилику, ані пари з вуст. А тоді припав на одне коліно:

-Вітаємо ясновельможного гетьмана!

-Здорові були! – зістрибнув зі свого красеня-коня Петро Дорошенко. – А що, люди кажуть, що знову кацапи на Україну поперли. Шкода що після Конотопу(1) не знищив я московитів вщент!

Спересердя кинув об землю лицар свою диво-шапку.

-Так, біда нині в неньці, Ваша Ексцеленція. Та позаяк все одно легше, аніж Вам було. Тепер і поляки, і татари, і весь чесний світ з нами,- пояснює гетьману Іван Михайлович.

-Он, воно як, – задумливо промовив у відповідь Петро Дорошенко. – А я завжди старшині козацькій казав – допоки усі країни не зрозуміють, що то за холера Московщина бути Україні у біді.

Вітерзлегка куйовдить гриву гетьманського коня. Золотаві візерунки на кафтані Петра Дорошенка виблискують на сонці. Сашко отетеріло дивиться на мужнього лицаря.

-А хто цей хлопчик, козаче? Твій син? – раптом поцікавився у Івана Михайловича гетьман.

-Ні, він мій спудей. Я його співам навчаю.

-Співати - це добре. У моєму війську всі співають. Чи знаєте ось таку:

Стоїть явір над водою, в воду похилився,
Молоденький козаченько сильно
зажурився.

Нехилися, явороньку, ще ж ти зелененький;
Не журися, козаченьку, ще ж ти
молоденький.

Голос Дорошенка басистий, сильний, як і належить мати провіднику козацькому. Іван Михайлович почав підспівувати гетьману. А той здивувався:

-Так ти, друже, цю пісню так само знаєш...

-А то як інакше, Петре Дорофійовичу. Відомо, що наша пісня не вмере, не загине....

У Долинському півні особливо голосисті. Можуть розбудити кого завгодно. А ось Сашка Горбенка не завжди. Не раз доводиться мамі допомагати синкові прокинутися. Ось і цього ранку схилилася вона над його ліжком:

-Прокидайся, Сашок, час до школи...

Хлопчик розплющив очі, якусь хвилюк помовчав, а тоді запитав:

-Який сьогодні день?

-Середа, - лагідно промовила мати.

Що ж ти мене раніше не розбудила?! Адже у нас по середах співи, Іван Михайлович лягати буде, якщо запізнюся.

Сашко швидко підхопився з ліжка і чимдуж побіг до ванної кімнати. Вже на порозі зупинився і прокричав:

-Відтепер уроки Івана Михайловича мої найулюбленіші!

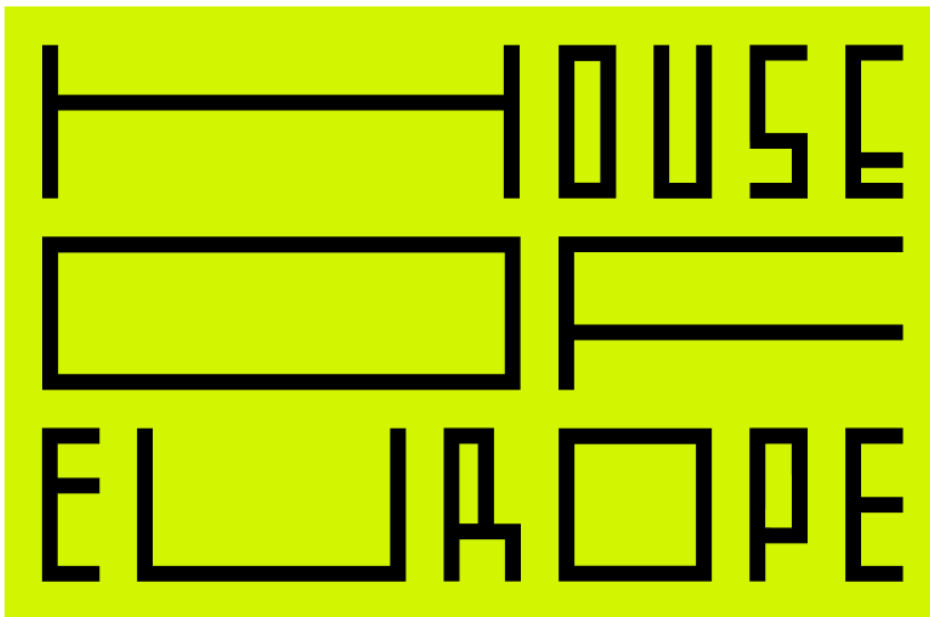
Фідель Сухоніс

(1)Конотопська битва 1659 року між військами українських козаків та Кримського ханату з одного боку і московським військом з іншого біля міста Конотопа сучасної Сумської області. Один із ключових епізодів московсько-української війни (1658—1659) років. Скористатися перемогою під Конотопом не вдалося через несприятливе внутрішньополітичне становище та нові повстання промосковських сил у тилу.

Грант - головній бібліотеці Дніпропетровщини

Дніпропетровська обласна універсальна наукова бібліотеки ім. Первоучителів слов'янських Кирила і Мефодія (ДОНБ) в кінці 2024 році стала переможцем конкурсу і отримала грант від House of Europe («Дому Європи») - www.houseofeurope.org.ua. на оцифрування україномовних видань, виданих українською діаспорою за кордоном. Проєкт передбачає створення онлайн ресурсу за темою «Україніка» з колекції джерел, переданих в дар Канадським Товариством Приятелів України м. Торонто. Це унікальні джерела про Україну, її народ, історію, традиції та культуру, розбудову політичної нації, формування державності, видатних діячів, про природне, географічне середовище, демографічний, економічний, соціальний, освітній, культурний і науковий потенціал нашої країни, здобутки української нації, її місце у світовому цивілізаційному розвитку. Вся ця література належить до рідкісних видань, бо була видана українською діаспорою в еміграції і відсутня в інших бібліотеках

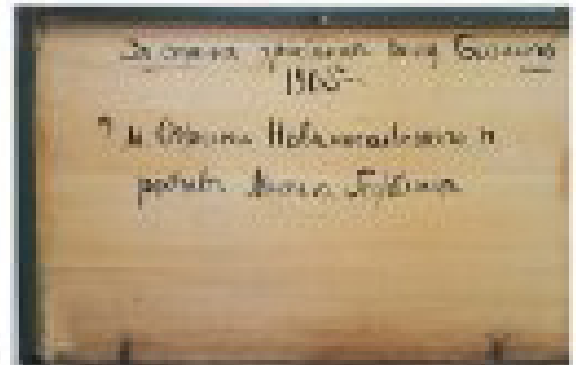
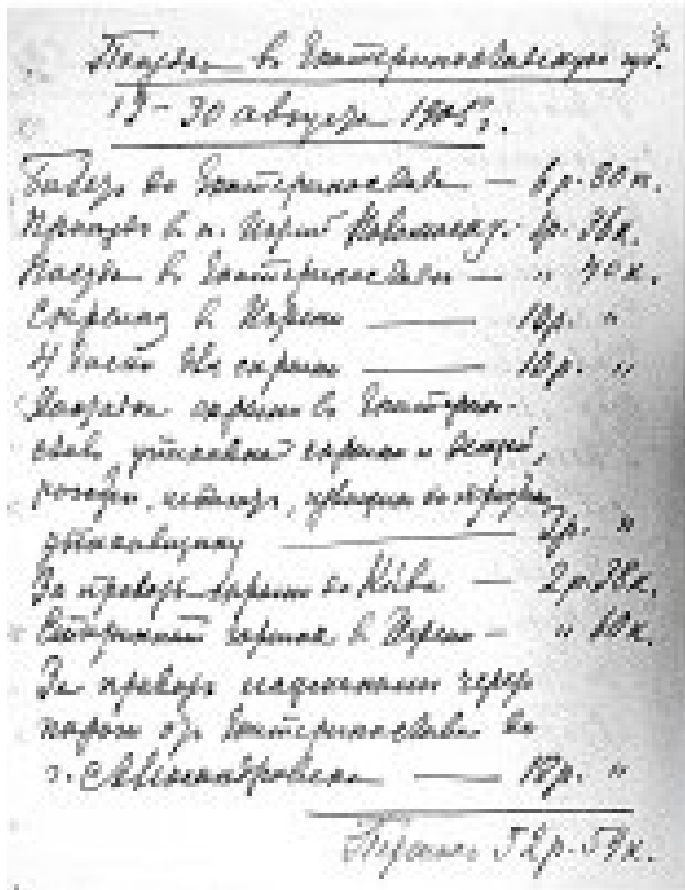
За грантові кошти вже придбані професійні книжкові сканери та надсучасна комп'ютерна техніка. Йде активна робота фахівців бібліотеки по реалізації проєкту, який має назву: «Збережена Україніка: цифровий архів української діаспори». .

Спадщина діячів української діаспори в Канаді є важливим інформаційним пластом для вивчення справжньої історії України. Тому бібліографи бібліотеки поставили за мету пошук і створення колекції джерел за темою «Україніка», яка дасть можливість ознайомитися з раніше недоступною літературою для широкого кола користувачів.

Олена ПЛОТНИКОВА, головний
бібліотекар Дніпропетровської ОУНБ

Приманки для наречених

В XIX та на початку XX століття наш край славився багатьма народними ремеслами. До яких можна віднести ткацтво килимів, вишивання рушників, виготовлення різноманітних господарських речей з лози. Багато місцевих майстрів були відомі своїм гарним розписом коминів, печей та стін. Також було поширене гончарство. Але особливо наш край славився виготовленням та розписом весільних скринь.

Центром цього художнього промислу було старовинне містечко Ігрень (стара назва — Огрень), що лежало напроти губернського Катеринослава. Поштовхом для появи й розвитку цього ремесла стало будівництво потужної лісової пристані в Ігрені. Вона була джерелом будівельного лісу не тільки для динамічно розвиваючогося Катеринослава, а й для всіх прилеглих територій, навіть для Донбасу та Приазов'я. Є згадки про те, що місцеві селяни возили ліс більш як за 200-250 верст.

Землі навколо Ігрені були переважно піщані, тому населенню потрібно було шукати джерела для існування, не пов'язані з класичним для нашого краю хліборобством. Як правило, це було рибальство, чумакування та перевезення людей через Дніпро. Нове життя та потужний поштовх для розвитку цього містечка відбувся з відкриттям лісової пристані в XIX столітті. З того часу населення почало швидко зростати, тому що до Ігрені потягнулися численні сезонні робітники — столяри, плотники та бондарі. Розвиток виробництва предметів з дерева був шалений.

Містечко Ігрень стало великим осередком виготовлення різноманітних речей з дерева: діжок, віконних рам, мисників, возів, простих сільськогосподарських інструментів та меблів, в тому числі й скринь. Ймовірно, серед ігреньських заробітчан були й талановиті професійні маляри. Саме в той час і виник розпис місцевих скринь. Скрині були дуже гарними, і завдяки ярмаркам та зручному географічному розташуванню Ігрень швидко стали поширюватися нашим краєм. Вже в 1870-х роках ігреньські скрині стали досить популярним товаром. А серед сільських дівчат було багато охочих купити для свого приданого не просто звичайну скриню, а саме «квітчасту» ігреньську. За особливу красу та високий рівень художнього розпису наші скрині поважно називали «губернськими» або «панськими».

Згадка про це є навіть у працях Д. І. Яворницького:

«... Під час купівлі скрині головну увагу звертають на те, щоб вона була розмальована яскравими фарбами і прикрашена квітами, як на кришці, так і по боках, а особливо спереду. Також щоб скриня була окована широкими полосками заліза, щоб вона мала замок з гучним та протяжним дзвоном і щоб під нею були колеса для вільного пересування з місця на місце. В середині скрині повинен бути невеличкий «прискриночок» для голок, ниток, намиста, коралів та інших дрібних речей.

Найціннішими скринями вважаються ті, що зроблені в «губернії», тобто в самому місті Катеринославі...»

«... Кожна паніматка добре знає, що одне діло купити дочці скриню «губернську», і зовсім інше — купити скриню «не губернську». Слава зовсім не та. Про губернську скриню буде знати все село, і це може послугувати приманкою для багатих наречених...»

В 1888 році в звіті Новомосковської земської управи вперше згадується промисел з виготовлення скринь, який годував багато ігреньських сімей.

На красу ігреньських скринь почали звертати увагу й етнографи, які часто подорожували нашим краєм. Але справжнім зірковим часом для них виявилась Південно-російська обласна сільськогосподарська, промислова та кустарна виставка, яка пройшла в Катеринославі в 1910 році. В ті часи містечко Ігренє територіально входило до складу Новомосковського повіту, тому розмальовані скрині стали візитною карткою експозиції саме Новомосковського земства. Наші скрині справили велике враження на почесних гостей і відвідувачів виставки, яких, до речі, було більше 400 тисяч осіб. Саме тому деяких ігреньських майстрів було нагороджено медалями та похвальними листами. А після виставки ігреньські скрині стали займати гідне місце в етнографічних експозиціях найкращих музеїв країни.

Поширенню наших скринь сприяло й масове переселення селян, яке відбувалося в часи Століпінської аграрної реформи 1906-1913 років. Як правило, всі свої найцінніші речі переселенці дбайливо складали в скриню і вирушали з нею в далекі краї в пошуках землі та щастя. Тому не дивно, що й зараз в численних музеях Сибіру та Далекого Сходу можна знайти яскраві українські квітки на старовинних весільних скринях з містечка Ігренє.

Одну з таких скринь я знайшов майже за 10 тисяч кілометрів від рідного краю – на острові Сахалін.

В наш час ці чудові зразки місцевого народного мистецтва є окрасою приватних колекцій, а також ще в великій кількості зберігаються в селах нашого краю та далеко за його межами.

Донедавна ігреньські розписні скрині помилково відносили до петриківської школи розпису. Але цей розпис має своє окреме походження і свою не менш цікаву історію.

Ігор Лисенко, краєзнавець
м. Дніпро

Опір в Америці - Опір в Україні

Кейп-Мей Кортхаус — це містечко середнього розміру в південній частині штату Нью-Джерсі біля берега приблизно в 150 милях на південь від Нью-Йорка. Це урядовий центр округу Кейп-Мей, де розташовані суди та урядові установи. У новітній історії вона загальноновизнана республіканська країна і навіть MAGA.

У суботу, 5 квітня 2025 року, натовп із близько 1000 людей зібрався на шосе 9 біля рогу вулиці Механік у Кейп-Мей Кортхаус. Вони тримали прапори та транспаранти. Прапори були американські і, як не дивно, українські. На транспарантах було написано: «Килити Трампа», «Килити Ван Дрю», «Ми захищатимемо демократію», «Ні тиранії», «Врятуйте медичне та соціальне забезпечення» і навіть «Дайте мені свободу або дайте мені смерть».

Я змішався з натовпом, спонукаючи їх дещо цинічним умовлянням: «Настав час!» і поспілкувався з двома мітингувальниками, які тримали українські прапори. Я просто запитав, чи вони українці. В обох випадках сказали «ні», але додали «ми любимо Україну», «українці захищають нас і весь світ від тиранії». Очевидно, я дуже пишався цим і визнавав своє українське походження. Вони засипали мене похвалою про мужність українського народу та те, що весь світ має йому вдячний борг.

Округ Кейп-Мей підтримав Дональда Трампа на останніх президентських виборах із, як вважають, переконливою кількістю голосів — 59% проти 41%. Джефф ван Дрю, конгресмен від 2-го виборчого округу Нью-Джерсі, який включає округ Кейп-Мей, переміг свого конкурента

від Демократичної партії з 58% проти 42%. Як зазначалося, він також був предметом зневаги.

Ван Дрю ніколи не голосував на підтримку допомоги Україні і вважається одним із найбільш підступних членів Конгресу. Одного разу я відвідав його єдиний офіс у Нью-Джерсі. Відтоді я багато разів писав йому лише з проформою відповіддю. Я запитував про зустріч, але відповіді не було. Він також безпринципний ренегат, колись був демократом, подібним до свого героя Трампа. Чесно кажучи, я не повинен критикувати його за це, оскільки я зараз зареєстрований республіканець у його окрузі.

Я зайшов до публічної бібліотеки, розташованої приблизно за дві сотні від кутка, де зібралося багато протестувальників. Коли я потягнувся до The New York Times, я сказав собі: «Давайте подивимося, що ще зробив цей ідіот». Чесно кажучи, я часто висловлюю свої думки. Це частішає з віком. Чоловік приблизно мого віку запитав, якого ідіота я мав на увазі. Потім він визнав, що був прихильником Трампа, і хоча він не брав участі в протесті, він пишався тим, що він американець, тому що тут люди можуть протестувати. Я сказав йому, що в таких авторитарних країнах, як Туреччина, відбуваються протести проти президента-диктатора Ердогана, тому Америка не така вже й особлива.

Після короткої розмови, включно з моїм уроком про рівень освіти Трампа та мерзотне минуле Фреда та Дональда у сфері нерухомості в Нью-Йорку, він зізнався, що спостерігав за протестом і не зовсім впевнений, де зараз знаходиться. Він зізнався, що перші 75 днів Трампа його хвилювали. Він також визнав, що серед протестувальників були його власні дружина та дочка. Подібні акції протесту проходять не лише по всій Америці, а й у всьому світі. Втрата робочих місць, інфляція через зростання тарифів, обвал фондового ринку через усе це та невизначеність у майбутньому зробили Дональда Трампа глобальним та національним ізгоєм. Погана економічна політика, зарозумілість, обхід Конституції та інших гілок влади зробили Трампа найменш популярним американським президентом сучасної епохи. Опір тиранії — це формула, яка використовується століттями. Для мене, на відміну від більшості американців, які сильно постраждали від по суті злої (це не може бути лише дурною) економіки Трампа, є набагато, навіть важливіша розрада. Американський народ не забув і продовжує підтримувати та навіть аплодувати Україні та українському народу.

5 квітня 2025 р
Аскольд Лозинський(США)

"Наш Шевченко" на Флориді

У південно-західній Флориді, місті Норт Порт, українська громада гідно і величаво відзначила роковини великого Сина і Пророка України Тараса Шевченка -- 29 березня. Святочну програму відкрила коротким словом голова Громадського Комітету Віра Боднарук, а Орест Грицик виконав "Заповіт" з участю усіх присутніх. Дитячий хор "Світанок" під проводом Олега Майовського виконав три пісні-молитви за Україну.

Новостворений "Український Театр", керівник Максим Вишкварок, представив надзвичайно цікаву п'єсу-містерію "Наш Шевченко" пера Максима Вишкварка. В ній зустрічаємо душу Шевченка і душу українського Воїна, який загинув на фронті. Душа Воїна блукає і сумує, бо не мала змоги попрощатися зі своїми рідними і Україною! Тоді душа Шевченка проводить душу Воїна через Україну у своїх поезіях. Тут звучать уривки з поезій "Лілея", "Тарасова ніч", "Утоплена", "Думи мої", "Сон" "Мені 13-ий минуло." Катерина" у зворушливому виконанні членів "Українського театру". Під час містерії вокальне тріо "Рідна пісня" в складі Михайла Цапара, Ореста Грицика і Василя Фесьо виконують чотири пісні: "Було колись", "Живим і мертвим і ненародженим", "Бандуристе орле сизий", соліст Максим Вишкварок, та "За свій народ" Степана Пушика.

Гучні оплески та вигуки "браво" довго лунали на залі при закінченні. Зворушливе представлення творчості Шевченка і сучасний стан війни з Росією глибоко вплинуло на глядачів. На пам'ятку залишилася гарно оправлена програмка вечора зі світлинами усіх, хто причинився до успіху вечора. Щира подяка за художню допомогу Мілі Вишкварок, Ліді Білоус, Христині Шелдон і Вікторові Лісничому та членам Громадського Комітету.

Віра Боднарук, голова
Громадського Комітету

ТОЧКА НЕПОВЕРНЕННЯ. ПОЕТ ІВАН СОКУЛЬСЬКИЙ ТА РОМАН ОЛЕСЯ ГОНЧАРА «СОБОР»

У квітні місяці 2025 року святкуватимемо річницю від дня народження знакової постаті в українській літературі – Олеса Гончара (1917 - 1995). У липні 2025 року виповнюється 85 років із дня народження іншого генія поетичного слова, дисидента й громадського діяча Івана Сокульського (1940 - 1992). У цьому нарисі ніби перетинаються у просторі та часі нашої доби ці два велети волелюбної думки. На їхню пошану й присвячено цю статтю.

У червні місяці 2010 року в дніпропетровському видавництві «ЛІРА» вийшла друком книга вибраних поезій митця красного слова, громадського діяча та політв'язня радянських таборів Івана Григоровича Сокульського (1940 - 1992) під назвою «Лірика».

Понад двісті п'ятдесят віршів на понад трьохста сторінках охоплюють різні періоди життя поета й оспівують красу рідної землі, передають неймовірну тугу автора за отчою землею.

Ось як сам Іван Сокульський у «Кількох словах про себе», написаних 7 травня 1992 року та опублікованих у згаданій книзі, визначає максимум батьківського порогу й особистих координат у Всесвіті.

«Перемінити чорновий начерк долі, з яким народжуємось, невзмозівженіякіобставини нашого подальшого існування в світі. А місце і час народження – початкова точка відліку на її, долі, координатах. Передовсім зауважую це на прикладі власного життя:

постійно чую свою приналежність до тої єдиної цятки на Землі, що звемо отчою землею (малою батьківщиною). Отже, липень 1940 року, невеличке село, яке ще донедавна стояло навсібіч відкрите степові та небу – неподалік колишнього Ненаситецького порога на Дніпрі. Обое – і село, і дніпрові пороги – свого часу визнані за «неперспективні»: місце, де було село (власне, хутір), переорано, пороги зірвано вибухівкою та затоплено.» [1, С. 9] І що ж то за «невеличке село ... свого часу визнане за неперспективне»? Це хутір Червоноярський Синельниківського району Дніпропетровської області. Саме тут, 13 липня 1940 року побачив отче небо Іванко Сокульський.

Родина матері поета Надії Іванівни Сокульської (в дівочтві - Гривнак) походила з Поділля й оселилася на хуторі посеред широких чорноземних степів у середині 1920-х років. У 1938 році Надія Гривнак одружилась із місцевим парубком Григорієм Сокульським. Батько малого Іванка загинув на війні у 1941-му, а чи то 1943-му році, потрапивши під бомбардування авіації. Тож батька свого Іванко Сокульський не пам'ятав. Ріс хлопцем веселим, чутливим та вчився у школі непогано. Закінчив школу-семирічку в селі Михайлівці, у якій директором працював старший брат матері Петро Іванович Гривнак. Потому було навчання у синельниківській школі № 3 до 1957 року.

По закінченні школи Іван Сокульський працював токарем, слюсарем, але прагнув отримати освіту вищу й гуманітарну. Отож, у 1962 - 1964 роках молодий поет навчався на філологічному факультеті Львівського університету, з 1964 року перевівся до Дніпропетровського університету. В студентські роки був активним учасником Львівського та співзасновником Дніпропетровського клубів творчої молоді, працював у літературній студії «Гарт».

У 1966-му році Івана Сокульського «за написання націоналістичних віршів» виключений з комсомолу і відрахований з Дніпропетровського університету.

СІЧОВИКИ

**Себе знайти – до краплі
ім'я дістать своє!..**

**При вусах, як при шаблі,
ми козаками є. [1, С. 165]**

Але такі дії влади не позбавили Івана Сокульського прагнення до свободи. Працював пожежником, бібліотекарем, кореспондентом газети «Енергетик», матросом річкового пароплавства. Контактував з дисидентськими колами у Києві та Львові, поширював самвидав.

У серпні 1968 разом з журналістом Михайлом Скориком написав «Листа творчої молоді Дніпропетровська», в якому висловлювався протест проти політики русифікації в Україні, переслідування національної інтелігенції, плюндрування пам'яток культури, цькування роману О. Гончара «Собор».

Наведемо перші три абзаци цього документа. «Звертаємо вашу увагу комуністів, керівників та громадських діячів нашої суверенної держави – Української РСР, однієї з держав-засновниць ООН – на той погромницький шабаш, що ось уже кілька місяців триває на Дніпропетровщині, на дике й безглузде переслідування чесних і відданих справі побудови комунізму українських громадян. Ця кампанія є настільки безпardonною і безпринципною, що перед нею бліднуть найдикіші витівки відомих усьому світові китайських хунвейбінів. Численну групу громадян оббріхано на всіх офіційних і неофіційних заходах обкому, райкомів і парткомів, щоразу перекируючи їхні «чуждые народу взгляды» й непомірно перебільшуючи, як кому заманеться, факти, про які мовитиметься нижче. їх цьковано в обласній пресі й радіо, у такий спосіб створюючи видимість «общественного мнения» за класичним зразком салтиковського «градоначальника города Глухова».

Найбільшої брутальності сягнула так звана дніпропетровська кампанія в зв'язку з появою нового роману нашого земляка Олеса Гончара «Собор»».

Радянська влада не могла пробачити молодому поетові подібного вільнодумства,

тож кримінальне покарання було невідворотнім.

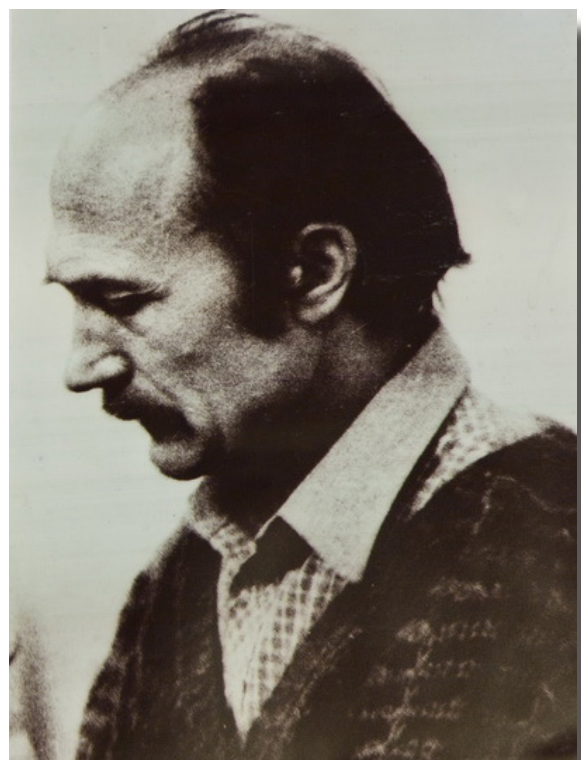
У середині червня 1969 року Івана Сокульського було заарештовано, і 27 січня 1970 року Дніпропетровський обласний суд засудив його за статтею 62, ч. 1 КК УРСР («антирадянська агітація і пропаганда») до 4,5 років таборів суворого режиму.

У цій же справі за ст. 187-1 КК УРСР, тобто за розмноження та розповсюдження антирадянської літератури, на 2,5 роки було засуджено робітника Миколу Кульчинського із відбукванням терміну покарання у виправно-трудоу колонії загального режиму.

Асистента Дніпропетровського металургійного інституту (ДМетІ) Віктора Савченка було покарано умовно за ст.187-1 КК УРСР двома роками з відтермінуванням на три роки.

Ще одного співавтора листа – журналіста Михайла Скорика – було затримано як підозрюваного УКДБ по Дніпропетровській області 20 серпня 1969 року.

Кримінальне покарання Іван Сокульський відбував спочатку в Мордовії, а з кінця 1971 року – у Володимирському централі, згодом у таборах Пермської області. Був звільнений 14 грудня 1973 року і повернувся до України. Матір поета Надія Іванівна принагідно згадувала поетичні рядки, які присвятив їй син Іван, коли отримав у суді перший термін ув'язнення 1969-го року.

“Мамо, мамо, ти живеш, де місто дивне, враз темніє фарба голуба, ти одна, ти думаєш про сина, і крізь шиби цідиться журба. Ти одна, а сад кидає тіні, ти одна у тихім відгомінні. Мамо, мамо, я вернуся до весілля, бо і сад на мене жде, і Клечальна золота неділя двох синів до шлюбу поведе. Будуть гості, буде шумовиння, враз темніє фарба голуба. Ти одна, ти думаєш про сина, і крізь шиби цідиться журба.”

Для Івана Сокульського той перший термін ув’язнення став точкою неповернення, назавжди визначивши подальшу долю митця.

Принагідно хочу навести епізод, який стався у нашій родині десь уже за часів пізньої горбачовської перебудови, році так у 1990-му.

Якось моя мама Тамара Семенівна, прийшовши з роботи додому, покликала мене до себе й розповіла, що сьогодні в будинкові книги в центрі міста Дніпродзержинська (нині місто Кам’янське), простоявши із півгодини у черзі придбала грубу книгу в твердій ошатній палітурці темно-зеленого кольору. Автор Олесь Гончар. «Циклон. Тронка. Собор» – такою була її назва. Говорила вона зі мною стишеним голосом, ніби боячись, аби хто не почув, адже й стіни мають вуха. «Ти розумієш, – сказала вона мені. – Ось цей роман «Собор» ми читали у гуртожитку на вулиці Куйбишева (нині вулиця Володимира Винниченка) у Дніпрі у списках, ще коли я навчалась у ДМетІ наприкінці 1960-х – початкові 1970-х років. Нас могли за це покарати, наприклад, виключити з інституту чи звільнити з роботи. А тепер я купила цю книгу в центральному книжковому магазині нашого міста.»

Мені на той час було років шістнадцять і я не зовсім розумів велич моменту, але чітко усвідомив, що перебуваю в тій самій точці неповернення, коли зміні настільки стрімкі й значущі, що їх не можливо до кінця збагнути. Адже ніхто не зупинить ідею, час якої настав.

Микола Мироненко
кандидат технічних наук,
професор кафедри управління
та адміністрування ДМетІ

Література:

1. Сокульський І.Г. Лірика: Вибрані поезії. / Іван Григорович Сокульський. – Д.: «Ліра», 2010.

ВВУ оголосила Почесний список найкращих дитячих книжок 2025 року у категорії «IBBY: колекція книжок для молодих людей з інвалідностями»

Видання Фондації української книги в Угорщині «UNABOOK» увійшло до Почесного списку найкращих дитячих книг Міжнародної ради з дитячої та підліткової книги IBBY. Міжнародна рада з дитячої та юнацької книги IBBY оголосила Почесний список найкращих дитячих книжок 2025 року. До нього увійшли відразу дві українські книжки, подані Національною секцією IBBY в Україні, у категорії «IBBY: колекція книжок для молодих людей з інвалідностями»:

1. «Щастя – це лисичка» Евеліни Дацоте, видавець – Львівський обласний осередок ВГО «Українська спілка людей з інвалідністю – УСІ»;
2. «Три сходинок Голодомору» золоті письменниці України Еліни Заржицької, видавець – Уляна Княгининецька, Фондація української книги в Угорщині «UNABOOK».

У повісті відомої української дитячої письменниці Еліни Заржицької «Три сходинок Голодомору», яка є літературно-інклюзивним виданням, і містить візуальний текст і рельєфно-крапковий шрифт Брайля (а також має аудіоверсію в електронному додатку) змальовується життя сільських дітлахів – Марічки й Петруся. Сходинками життя крізь важкі випробування підносяться вони до усвідомлення і захисту головних людських цінностей – чуйності, доброти, любові до рідної землі. Книга розповідає про події 1932-1933 років; ми бачимо Голодомор очима тих дітей, які пережили його і вижили, які зберегли й донесли до своїх нащадків пам'ять про ті страшні часи.

Передмову й упорядкування здійснили Уляна Княгининецька та

Наталія Шевченко. Літературними редакторами виступили [Олекса Вусик], Наталія Шевченко. Художнє оформлення виконали вихованці Дніпропетровського обласного дитячо-юнацького кіноцентру «Веснянка». Аудіоверсію озвучила Олена Федіна.

Каталог «Вибір найкращих книжок для молоді з обмеженими можливостями 2025» IBBY представила на Болонському дитячому книжковому ярмарку-2025, що відбувся в Італії з 31 березня по 3 квітня 2025 року.

Список IBBY формують раз на два роки з видатних робіт письменників, перекладачів та ілюстраторів з усього світу. Міжнародна рада з дитячої та підліткової книги отримала, понад 200 заявок із 32 країн, видання представлені 22 різними мовами у категорії «IBBY: колекція книжок для молодих людей з інвалідностями».

Після довгих обговорень та фахової оцінки журі обрало 40 найкращих книг 18 різними мовами із 24 країн. Для нас велика честь і радість опинитися поміж найкращих у такому почесному списку. Фондація української книги в Угорщині «UNABOOK» була створена 2023 року, а вже нині, 2025-го, наші книги здобувають найпрестижніші відзнаки у галузі інклюзивного книговидавання. «Три сходинок Голодомору» – вже у списку найкращих дитячих книг.

Щиро вітаю авторку повісті, пані Еліну Заржицьку та чудову команду «UNABOOK» з визнанням нашої роботи.

Фондації української книги в Угорщині «UNABOOK»

-----Колонка редактора-----

Особисто для мене Великодень завжди був цікавий українською традицією. Бо сам святковий хліб, паска, пов'язаний із землеробською обрядовістю, що виходить за межі великодних днів. Назва походить від юдейського святом Песах. І нерідко високий циліндричний кулінарний витвір у цій релігії асоціюється з фалосом. З огляду на це не хочу навіть коментувати оздоблювання паски білою глазур'ю. Хоча загальновідомий вплив поміж різноманітними релігіями та культурами.

Та позаяк у нашого народу сама паска мала відмінний від більшості великодніх виробів інших етносів не лише рецептурою. Найперше в усіх регіонах України паску випікали з верхом, рясно оздобленим фігурками та квітками з тіста. Прикрасам із верхівки паски («шишкам») приписувалася магічна сила, їх відламували та давали з'їсти худобі.

У пору війни особливого значення набувають ознаки етнічної ідентичності. А тому, готуючись до Великодня, відправився не до супермаркету, а до чудової господині Надії з села Волоського. Бо її паски не лише смачні, а з правдивими українськими народними «шишками». Нехай живе і множиться наша національна святкова традиція!

Фідель Сухоніс

Наша Церква

Видання благословив Патріарх УПЦ КП Філарет.
Бюлетень відіграє важливу роль в регіоні та Україні по
наверненню населення до духовних витоків нації та
релігійності. Виходить з вересня 2002 року. З грудня
2018 року додаток називається «Наша Церква»

Релігійний додаток часопису "Бористен"

№ 44 (2025)

На хресті Господь добровільно
віддає Своє життя, проливає кров
Свою, щоби дати звільнення від
рабства гріху і смерті для всього
роду людського, – **Митрополит
Епіфаній**

Цього недільного дня ми чуємо євангельську розповідь про вчинок синів Заведеєвих, Якова та Іоана, які, почувши слова Спасителя про Його майбутні страждання, смерть і воскресіння, просили Господа дати їм честь сісти обабіч Нього в час Його царського прославлення.

З цього випадку ми бачимо, що навіть найближчі з учнів Христових – а Яків та Іоан були саме такими! – не могли зрозуміти істинного значення служіння Месії. Як більшість тогочасних юдеїв, апостоли думали, що Царство Боже, яке наблизилося до них з пришествям Христа, має бути царством земним.

Юдея, як ми знаємо, на той час довго вже була під владою римлян, а перед цим нею володіли інші чужинці. Слава царства Давида і Соломона залишилася у сивій давнині. Тож коли у зібраннях з покоління в покоління прочитували пророцтва про майбутнє Царство і про Месію-Царя, Який відновить престол Давида, то думали, що йдеться про земну перемогу над іноземними поневолювачами і про відновлення незалежного царства Ізраїльського. І саме в такому відновленому царстві Яків та Іоан хотіли би стати наближеними до прославленого Месії-Царя, сидіти праворуч і ліворуч Нього.

Відповідаючи на це прохання Христос показує, що Його учні помилково, хибно думають про те Царство Небесне, яке Господь відкриває для людей і про яке сповіщає у Своїй проповіді. Вони вважають це майбутнє Царство якоюсь ідеальною земною теократією – державою, де, хоча керівним є закон Божий, але все одно вона є державою земною, з характерними для неї інститутами правління і честі для правителів. Натомість Господь вказує, що Його Царство має принципово іншу природу.

В основі цього Царства не правління, але служіння, не панування, але жертвовність. І Сам Він, як Цар, йде до Єрусалима не на торжество сходження на престол, де буде увінчаний зі славою, але йде на смерть. Господь йде до столиці, до святого міста, щоби замість престолу земного зійти на хрест. У Єрусалимі замість вінця царського, вінця почесностей і пошани перед правителем, Христос прийматиме

вінець терновий, вінець страждань і несправедливої ганьби.

І саме про це Господь сповіщає Своїм учням, кажучи: «Ось ми йдемо до Єрусалима, і Син Людський виданий буде первосвященникам і книжникам, і осудять Його на смерть, і видадуть Його язичникам; і знущатимуться з Нього, і битимуть Його, і обплюють Його, і уб'ють Його; і на третій день воскресне» (Мк. 10: 33-34). Цими словами Христос засвідчує, що всі події, які невдовзі мають з Ним статися, не є випадковими. Всю ганьбу і знущання, які виявлять до Месії члени синагогу і натовп народу, Син Людський прийме усвідомлено, бо так, терплячи приниження, належить Йому принести жертву заради спасіння людей.

Господь буде вбитий через розп'яття на хресті не тому, що не знайшлося нікого, аби захистити Його від судилища і смерті, але тому, що Він Сам добровільно приймає на Себе прокляття за гріхи всього людства і смерть приймає, як принесення жертви. Про це також нагадує нам і нинішнє читання з послання апостола Павла до Євреїв, де сказано про жертвовність Христа, Який принесенням Своїх Плоті і Крові дає очищення від гріхів для всіх людей. У старозавітний час кров і попіл від жертви, принесеної за гріх, давали ритуальну чистоту, хоча і не спасали від влади зла. На хресті Господь приносить велику жертву, добровільно віддає Своє життя, віддає тіло на смерть, проливає кров Свою, щоби через це звершити справжнє велике очищення. Дати очищення не для однієї людини від гріхів, але дати звільнення від рабства гріху і смерті для всього роду людського.

Тож Царство Небесне, яке являє Христос, не є і не може бути якоюсь земною державою, адже воно вище за всі форми і способи правління, які дотепер існують в світі цьому. Ці форми держав існують не як прояв досконалості, але як спосіб хоча би певною мірою обмежити і призупинити поширення зла.

Так, справді Христос є істинний Цар, і виконуючи пророче свідчення Він саме як обіцяний Цар увійде до Єрусалима, що ми будемо святково прославляти за тиждень, у Вербну неділю.

Але Царство Його – не від світу цього, воно не пов'язане з якимись земними форматами влади і честі, бо у сутності своїй воно є виявом жертовного смирення Сина Божого задля спасіння людей, про що і говорить Він апостолам.

Саме тому всякі спроби і всякі намагання видати те чи інше земне владарювання, країну чи форму державного устрою за втілення Царства Небесного на землі не тільки не можна сприймати, як щось добре і правильне, але навпаки – як християни ми повинні відкидати такі спроби, як лжевчення. Христос через почуті нами сьогодні слова з Євангелія ясно застерігає учнів Своїх, а через них і всіх християн, від подібної помилки.

За двадцять століть християнської історії було багато спроб тому чи іншому царству, тій чи іншій державі, надати честь справжнього «царства небесного на землі». Одні будували такі царства з іменем Бога на вустах, інші, як більшовики чи різні подібні комуністи – будували «царство боже без Бога». Але всі ці намагання – як давні, так і новітні, і ті, які стануться у майбутньому – всі вони є хибними, а часто навіть злочинними, просякнутими антихристовим духом.

Наочним сучасним прикладом цього є намагання видати за таке «боже царство» державу, яку її прихильники вважають «Святою Руссю», але за ділами вона – російська імперія зла. Проповідники «руського міра» намагаються переконати всіх, що лише сучасна російська держава є тією силою, яка оберігає добро та правду. Що лише її церковна структура на чолі з московським патріаршим престолом нібито одна є справжньою Церквою Христовою, і з Богом нібито мають єднання лише ті, хто мають єднання з нею.

Ввечері минулої п'ятниці, коли у численних православних храмах по цілому світу читали Акафіст Пресвятій Богородиці, вишановуючи належними похвалами Пречисту Діву, ця «Свята Русь» послала ракету на українське місто

Кривий Ріг, спрямувала її на житловий район, на дитячий майданчик. Ця держава, яка вдає з себе «твердиню християнських цінностей», послала зброю, що вбила невинних, вбила малих дітей.

Хіба такими вчинками твориться Царство Боже? Як ми знаємо, Христос міг закликати на Свій захист дванадцять легіонів ангелів. Але Він заборонив апостолу Петру вжити для оборони від злочинного наказу начальників народних навіть один єдиний меч. А ця самозвана «Свята Русь» одинадцять років вбиває наш народ! Свої дрони, бомби, ракети, всяку іншу смертоносну зброю щодня використовує вона для того, щоби вбивати і губити невинних, позбавляти життя мирних мешканців, дітей.

Євангельське свідчення з сьогоднішнього читання ясно дає нам відповідь на питання, якою є природа цього «руського міра», цієї фальшивої «Святої Русі». Чи є вона «Царство Боже, яке прийшло у силі»? Ні, це є імперія зла, це є втілення антихристового духу брехні та кровопролиття.

І всі, хто служать цьому «руському міру», всі, хто його виправдовують, хто ділом або бездіяльністю допомагають продовженню злочинів цієї злобної імперії, і зокрема вдягнені в церковні ризи слуги московського престолу – на їхніх руках також кров дітей з Кривого Рогу і всіх інших жертв, вбитих «Святою Руссю». І разом з нею, разом з цією імперією зла, її правителями і слугами, вони також будуть осуджені, як співучасники гріха.

А Господь, Який на хресті переміг зло, Який смертю переміг владу смерті – Він неодмінно явить Свою правду, Свою силу і свій Суд над беззаконними. І нехай, за милістю Божою, цей день перемоги над злом «руського міра» наблизиться! Всім же, хто від нашої цієї російської імперії зла загинули, нехай Господь подає упокоєння душ у Царстві Його! Амінь.

“Новини”

Предстоятель зустрівся з Послом Канади в Україні

Блаженніший Митрополит Київський і всієї України Епіфаній 8 квітня 2025 року зустрівся у своїй резиденції з Надзвичайним і Повноважним Послом Канади в Україні Наталкою Цмоць.

На початку спілкування сторони обговорили належне вшанування полеглих українських воїнів, які віддали життя за свободу та незалежність Батьківщини. Увагу було приділено й меморіалу «Стіна пам'яті», що розташований на мурах Свято-Михайлівського Золотоверхого монастиря.

«Це місце – не лише про пам'ять, але й про молитву. Тут кожне зображення – це людське життя, біль і надія на майбутнє нашої держави, за яке вони пожертвували найдорожчим», – зазначив Його Блаженство.

Також Предстоятель Православної Церкви України в особі пані Посла подякував Канаді за послідовну підтримку нашої держави у протистоянні повномасштабній російській агресії.

«Ми продовжуємо боротьбу, і найкращі сини та дочки України гинуть за наше право на свободу. Тож допомога Канади в цей непростий час є важливим виявом солідарності та дружби», – наголосив Митрополит Епіфаній.

Окрім того, мова йшла про діяльність Всеукраїнської Ради Церков і релігійних організацій, процес долучення громад до Православної Церкви України, загрози, пов'язані з деструктивною російською діяльністю у релігійній сфері, значення моральних і духовних цінностей, які мають переважати над матеріальними, розвиток капеланського служіння у війську, сприяння українським вимушеним переселенцям у Канаді та важливість збереження української ідентичності в діаспорі.

Блаженніший владика підкреслив, що для путінського режиму церковний напрямок має стратегічне значення, тому на нього Кремль витрачає чимало зусиль та ресурсів.

«З російського боку жодного правдивого прагнення до миру, звісно ж, не видно. Останні жахливі обстріли, які вкотре призвели до загибелі дітей, яскраво свідчать про це. Тому справді дієвим засобом підтримки України з боку світового співтовариства є постійне посилення нашої держави на всіх можливих напрямках та тиск на агресора. Саме це допоможе досягненню справедливого й тривалого миру», – підсумував Митрополит Епіфаній.

Митрополит Епіфаній долучився до передпасхального заходу для дітей з інвалідністю

Блаженніший Митрополит Епіфаній 10 квітня 2025 року відвідав особливий захід для дітей з інвалідністю, організований спільно з Центром комплексної реабілітації для дітей та молоді з інвалідністю Оболонського району міста Києва. Його Блаженство супроводжував протоієрей Сергій Бережний, який опікується цим центром.

Предстоятель Православної Церкви України переглянув виступи діток з особливими потребами, поспілкувався з ними і їхніми батьками, долучився до майстер-класу з виготовлення великодніх прикрас та до свята Воскресіння Христового вручив дітям подарунки.

«Діткам з особливими потребами подвійно важко переживати цю страшну війну, спричинену російським нападом. Тому дуже важливо підтримувати та надихати їх. Адже саме до цього – до справ милосердя й любові до ближніх нас закликає Господь. Тож напередодні Пасхи Христової ми хочемо подарувати цим дітям хоч трішки радості, тепла та посмішок», – зазначив Предстоятель.

Богослужіння свята Пасхи – **Світлого Христового Воскресіння**

Свята Православна Церква 20 квітня 2025 року відзначає найбільше та найвеличніше свято – Світле Христове Воскресіння.

У Пасхальну ніч Блаженніший Митрополит Київський і всієї України Епіфаній очолив у кафедральному Свято-Михайлівському Золотоверхому соборі столиці урочисті богослужіння: полуночницю, хресний хід, Великодню ранню та Божественну літургію за чином святителя Іоана Золотоустого.

Предстоятелю автокефальної Української Православної Церкви співслужили намісник Золотоверхої обителі архієпископ Вишгородський Агапіт, єпископ Васильківський Єфрем, всечесна братія монастиря та запрошене духовенство.

Наприкінці Великодньої ранньої архієпископ Агапіт зачитав Оголошувальне (повчальне) слово святителя Іоана Золотоустого у святую і велику неділю Пасхи.

На Божественній літургії, після Євангелія, яке цього дня традиційно читалося різними мовами, Митрополит Епіфаній виголосив своє Пасхальне послання преосвященним архіпастирям, боголюбивим пастирям, чесному чернецтву та всім православним вірним України.

За богослужінням лунали й молитовні прохання за воїнів, які захищають Україну, за владу і наш народ, а також за спокій душ усіх полеглих оборонців Батьківщини і мирних жителів, які загинули під час війни.

Також Його Блаженство возніс особливу молитву до Господа за нашу Батьківщину, яка переживає час важких випробувань і небезпеки.

На завершення Пасхальної відправи Блаженніший владика звершив освячення артоса (особливої великої просфори), а також Великодніх пасок і приношень.

ФУНДАЦІЯ «ПРОМЕТЕЇВ ОТВІТ»

Головним пріоритетом Фундації з осідком у США є сприяння у збереженні української свідомості та ідентичності, культурної спадщини і традиції серед широкого громадського загалу, особливо серед студентів вищих навчальних закладів в Україні та за кордоном, надання фінансової і моральної допомоги науковцям, студентам, винахідникам, громадським активістам іншим чинникам, котрі формують громадянське суспільство та демократію в Україні. За чинним американським законодавством пожертви надіслані до Фундації «Прометеїв отвіт» не підлягають оподаткуванню.

Promethean's Retort, P.O. Box 35, Lyndhurst, NJ 07071-0035
USA . 4petrop@verizon.net, 201 460 1364